

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олександр Жильцов
Олександр ЖИЛЬЦОВ
«   » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА КОЛЬОРОЗНАВСТВО
для студентів

спеціальності	022 Дизайн
освітньо-професійної програми	Графічний дизайн
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 12.01
Олександр Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«   » _____ 2023 р.

Київ-2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА КОЛЬОРОЗНАВСТВА

для студентів

спеціальності	022 Дизайн
освітньо-професійної програми	Графічний дизайн
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02130554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>3469/23</u>	
	(прізвище, ініціали)
№ _____	20 <u>23</u> р.

Київ - 2023

Розробник: Олена Валеріївна Казіміренко, Ярослав Сергійович Білик викладачі циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Ярослав Сергійович Білик

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 07 грудня 2022 р. № 5

Голова циклової комісії Олена КАЗІМІРЕНКО

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2023 р.

Заступник директора

з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи

 Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни		
	денна форма навчання		
Вид дисципліни	спецкурс, професійно-практична		
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180		
Курс	1-2		
Семестр	2	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	3		
Обсяг кредитів	2	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	60
Аудиторні	28	28	28
Модульний контроль	4	4	4
Підготовка і складання підсумкового контролю	10	10	10
Самостійна робота	18	18	18
Форма семестрового контролю			екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Основи композиції та кольорознавства» є отримання загальних, фахових та предметних компетентностей організації елементів твору на основі законів та засобів композиції для створення цілісного художнього образу з метою досягнення єдності, гармонійності та естетичності, з урахуванням функціонального призначення.

Основним завданням вивчення дисципліни є:

- опанування студентами теоретичних засад композиції, засвоєння законів, правил, прийомів композиції та кольорознавства у процесі виконання вправ, творчих завдань;
- удосконалення навичок практичної діяльності, розвиток композиційного бачення, просторового мислення;
- комплексне застосування засобів композиції у створенні гармонійної композиції.

Дисципліна «Композиція», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними предметних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	1-28
ЗК-3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	1-28
ЗК-5	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності	1-28
ЗК-6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	1-28
ЗК-8	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.	1-28
<i>Фахові компетентності</i>		
СК1	Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.	1-28
СК2	Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.	1-28
СК6	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну.	1-28
СК13	Здатність застосувати знання з композиції та кольорознавства в процесі розв'язання професійних задач в галузі графічного дизайну.	1-28
СК15	Здатність виконувати побудови проєкцій просторових форм на площині засобами креслення.	1-28
<i>Предметні компетентності</i>		
	Організація власної образотворчої діяльності, вибір типових методів та засобів виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості	1-28
	Демонстрація нестереотипного художньо-образного мислення, уяви, спостережливості	1-28

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- виявляє здатність діяти на основі етичних принципів, правових і безпекових норм у професійній діяльності з урахуванням культурних, релігійних, етнічних відмінностей та національних особливостей (РН2 ОПП);

- знаходить оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір (PH5 ОПП);
- застосовує сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та аналізу необхідної інформації у вирішенні практичних проблем (PH6 ОПП);
- використовує набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку (PH7 ОПП);
- зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік (PH9 ОПП);
- оцінює власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації (PH13 ОПП);
- працює автономно та/або в команді (PH14 ОПП);
- самостійно ставить цілі, організовує робочий час та простір, дотримується строків виконання завдань (PH16 ОПП);
- аналізує, стилізує, інтерпретує та трансформує об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень (PH18 ОПП);
- формулює проектно-образну задачу, раціонально та грамотно її вирішувати на основі знання основних етапів роботи над виконанням дизайн-проекту (PH19 ОПП);
- застосовує знання з основ композиції та кольорознавства в процесі розробки формальних площинних, об'ємних та просторових композицій і виконання їх у відповідних техніках і матеріалах (PH22 ОПП);
- виявляє здатність до асоціативного, просторового, пластичного мислення;
- виявляє спроможність синтезувати, диференціювати, абстрагувати інформацію;
- вміє аналізувати композиційну побудову об'єкту графічного дизайну;
- вільно володіє основними законами, засобами, правилами та прийомами композиції та кольорознавства, відтворює їх у власній практичній діяльності;
- технічно грамотно виконує вправи з кольорознавства;
- аналізує та передає кольорові стани природи або композиції в процесі творчої роботи;
- орієнтується у особливостях психології сприйняття кольору та його символіці;
- використовує методики гармонізації кольорових співвідношень;
- вирішує у кольорі остаточну ідею композиційно-цілісного рішення творчої роботи з урахуванням емоційно-чуттєвого сприйняття;
- удосконалює власні навички в роботі над створенням композицій на площині та в об'ємі з використанням різних художніх технік і матеріалів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
		Лекції	Прак т.	Підг. і скадан. підс. контр.	Сам.р
3-4 навчальні семестри					
Змістовий модуль 1. Основи композиції					
1. Визначення «Композиція». Межі системи й ключові поняття	6	2			4
2. Елементарне формоутворення: крапка, лінія, пляма	2		2		
3. Видозміна площини засобами лінії	2		2		
4. Візуальні ілюзії: форма, контрформа	6	2			4
5. Вправи на виявлення об'єму, рельєфу та простору	2		2		
6. Формальна композиція. Принципи композиції	6	2			4
7. Композиційні засоби та прийоми	6	2			4
8. Зоровий центр. Поняття «композиційного центру»	6		2	2	2
9. Величина, розмір, масштаб	6		2	4	
10. Симетрія, асиметрія, рівновага	2		2		
11. Статика та динаміка	2		2		
12. Контраст та нюанс	2		2		
13. Ритм, метр, модуль	2		2		
14. Стилзація і трансформація	6		2	4	
Модульний контроль	4				
Разом	60	8	20	10	18
Змістовий модуль 2. Теорія кольору					
15. Природа та властивості кольору	2	2			
16. Кольоровий спектр Рунге	7		4		4
17. Властивості кольору	2	2			
18. Основні та похідні кольори	2		4		4
19. Поняття «тепло-холодності»	2		4		4
20. Особливості сприйняття кольору людиною	7	4			
21. Творча композиція на основі знань про колір в нюансі	2		4	2	4
22. Творча композиція на основі знань про колір в контрасті	7		4	8	2
Модульний контроль	4				
Разом	60	8	20	10	18
5 навчальний семестр					
Змістовий модуль 3. Організація форми на площин. Прийоми композиції					
23. Метафора в композиції	6	2	4		

24. Гротеск як композиційний прийом	6	2	4		
25. Гіпербола в композиції	6	2	4		
26. Зображення і шрифт	4		2		
27. Етапи роботи над цілісною тематичною композицією	11	2			9
28. Творчий проєкт з композиції	25		6	10	9
Модульний контроль	4				
Разом	60	8	20	10	18
Разом за 3 семестр	60	8	20	10	18
Разом за 4 семестр	60	8	20	10	18
Разом за 5 семестр	60	8	20	10	18
Усього годин	210*	24	60	30	54

*з урахування 14 годин МКР

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи композиції

Лекція 1. Визначення «Композиція». Межі системи і ключові поняття (2 год.)

Композиція – співставлення, поєднання частин, їх упорядкування. Композиція є найважливішою частиною організації художньої форми. Композиція – структура твору, узгодженість його частин, яка відповідає змістові; пошук шляхів і засобів створення художнього образу, найкращого втілення задуму художника. Робота над композицією починається від первісного задуму, загальної його «зав'язки» у пластично-зорових формах, до цілковитого завершення. Композиційна форма – розміщення зображення у просторі – реальному (у скульптурі) або на картинній площині (живопис та графіка) у відповідних до задуму розмірі, форматі й матеріалах. Художні засоби композиції: симетрія та асиметрія, динаміка та статика, метр і ритм, контраст та нюанс, пропорції та масштаб, фактура та колір, матеріал та конструкція.

Основні поняття теми: композиція, масштаб, симетрія, асиметрія, динаміка, статика, рельєф, об'єм, конструкція. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 1. Елементарне формоутворення: крапка, лінія, пляма (2 год.)

Практична робота 2. Видозміна площини засобами лінії (2 год.)

Лекція 2. Візуальні ілюзії: форма, контрформа (2 год.)

Поняття «ілюзія», види ілюзій. Об'єктивні властивості форми. Емоційна дія лінії і лями. Пульсація візуальної енергії. Поняття «оптичної ілюзії». Оптична ілюзія, особливості зорового сприйняття. Види оптичних ілюзій: місячна ілюзія, невірна оцінка довжини відрізків, величини кутів або кольору зображеного об'єкта, ілюзії руху, «ілюзія відсутності об'єкта» — банерна сліпота тощо. Причини оптичних ілюзій та їх вплив на глядача. Вивчення оптичних ілюзій. Творчість Моріса Ешера та інших художників, які використовували оптичні ілюзії у власній творчій діяльності.

Основні поняття теми: оптика, ілюзія, види ілюзій, оптична ілюзія. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]

Практична робота 3. Вправи на виявлення об'єму, рельєфу та простору (2 год.)

Лекція 3. Формальна композиція. Принципи композиції (2 год.)

Форма твору як акумулятор низки складових художнього образу. Принципи композиції. Гармонія цілого і частин. Супідрядність елементів. Урівноваженість елементів. Відповідність елементів. Єдність смислових зв'язків в композиції.

Основні поняття теми: композиція, види композицій, принципи композиції. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]

Лекція 4. Композиційні засоби та прийоми (2 год.)

Гармонія – підпорядкованість усіх частин композиції, виникає завдяки використанню цілого ряду засобів, у яких відображаються об'єктивні закономірності побудови художньої форми. Засоби композиції: пропорція, масштаб, контраст, нюанс, симетрія, асиметрія, рівновага.

Основні поняття теми: засоби композиції, прийоми композиції, пропорції, масштаб, контраст, нюанс, симетрія, асиметрія, динаміка, статика, рівновага. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 4. Зоровий центр. Поняття «композиційного центру» (2 год.)

Практична робота 5. Величина, розмір, масштаб (2 год.)

Практична робота 6. Симетрія, асиметрія, рівновага (2 год.)

Практична робота 7. Статика та динаміка (2 год.)

Практична робота 8. Контраст та нюанс (2 год.)

Практична робота 9. Ритм, метр, модуль (2 год.)

Практична робота 10. Стилізація і трансформація (2 год.)

Змістовий модуль 2. Теорія кольору

Лекція 5. Природа та властивості кольору (2 год.)

Колір як основна властивість будь-якого предмету та явища. Колір та колорит. Особливості кольорового й тонального ладу твору мистецтва. Кольорові властивості реального світу. Властивості кольору. Гармонійне поєднання кольорів. Основи психології кольору. Вплив кольору на глядача. Настрій картини в залежності від кольору. Закон колористичного перенесення фарб видимої природи на палітру, обумовлену психофізіологією зорового сприйняття та мислення людини.

Основні поняття теми: колір, колорит, психологія кольору основні кольори, похідні кольори, компліментарні кольори, кольорові співвідношення. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 11. Кольоровий спектр Рунге (4 год.)

Лекція 6. Властивості кольору (2 год.)

Властивості кольору. Особливості кольорового й тонального ладу твору мистецтва. Кольорові властивості реального світу та образу форми. Композиційний центр в картині. Зв'язок композиційного центру з формою побудови, заповненням, розміщенням елементів на площині.

Основні поняття теми: колір, композиційний центр, закрита (замкнена) композиція, відкрита композиція. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 12. Основні та похідні кольори (4 год.)

Практична робота 13. Поняття «тепло-холодності» (4 год.)

Лекція 7. Особливості сприйняття кольору людиною (4 год.)

Сприйняття кольору. Вплив кольору на особистість. Кольорові властивості реального світу та образу форми. Настрій графічного дизайн-проєкту в залежності від кольору.

Основні поняття теми: колір, психологія кольору. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7]

Практична робота 14. Творча композиція виконана на основі знань про колір в нюансі (4 год.)

Практична робота 15. Творча композиція виконана на основі знань про колір в контрасті (4 год.)

Змістовий модуль 3. Організація форми на площині. Прийоми композиції

Лекція 8. Метафора в композиції (2 год.)

Основні поняття теми: композиція, метафора. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]

Практична робота 16. Виконання метафоричної композиції (4 год.)

Лекція 9. Гротеск як композиційний прийом (2 год.)

Основні поняття теми: гротеск. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]

Практична робота 17. Виконання гротескної композиції (4 год.)

Лекція 10. Гіпербола в композиції (2 год.)

Основні поняття теми: гіпербола [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]

Практична робота 18. Виконання композиції «Гіпербола» (4 год.)

Лекція 11. Зображення і шрифт (2 год.)

Поняття «шрифтова композиція». Шрифт в композиції. Види шрифтових композицій. Етапи виконання шрифтових композицій від задуму до її втілення.

Основні поняття теми: шрифт, шрифтова композиція, плакат, оголошення, листівка. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]

Практична робота 19. Шрифтова композиція (2 год.)

Лекція 12. Етапи роботи над цілісною тематичною композицією (2 год.)

Поняття «цілісної композиції». Засоби та принципи композиції. Методика роботи над тематичною композицією, від ідеї до втілення.

Основні поняття теми: цілісність, метод, асоціація, методика. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]

Практична робота 20. Творчий проєкт з композиції (6 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	4	4
2.	Відвідування практичних занять	1	10	10	10	10	10	10
3.	Робота на практичному занятті	10	10	100	6	60	6	60
4.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35	5	20	5	20
5.	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів				174		119		119
Розрахунок коефіцієнта				412/60=6,86				
Бали за екзамен				40				

Критерії оцінювання виконання практичних

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 5 балів.

Змістовий модуль 1. Основи композиції

- Самостійна робота 1. Поняття композиції
- Самостійна робота 2. Візуальна ілюзія
- Самостійна робота 3. Формальна композиція
- Самостійна робота 4. Композиційні засоби та прийоми
- Самостійна робота 5. Композиційний центр
- Самостійна робота 6. Величина, розмір, масштаб
- Самостійна робота 7. Стилзація і трансформація

Змістовий модуль 2. Теорія кольору

- Самостійна робота 8. Кольоровий спектр
- Самостійна робота 9. Основні та похідні кольори
- Самостійна робота 10. Тепло-холодні кольори
- Самостійна робота 11. Творча нюанс на композиція
- Самостійна робота 12. Творча контрастна композиція

Змістовий модуль 3. Організація форми на площині. Прийоми композиції

- Самостійна робота 13. Тематична композиція
- Самостійна робота 14. Робота над творчим проектом

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Поняття композиції	4	5
2	Візуальна ілюзія	4	5
3	Формальна композиція	4	5
4	Композиційні засоби та прийоми	4	5
5	Композиційний центр	2	5
6	Величина, розмір, масштаб	4	5
7	Стилзація і трансформація	4	5
8	Кольоровий спектр	4	5
9	Основні та похідні кольори	4	5
10	Тепло-холодні кольори	2	5
11	Творча нюанс на композиція	4	5
12	Творча контрастна композиція	4	5
11	Тематична композиція	4	5
12	Робота над творчим проектом	6	5
	Разом	54	10

Критерії оцінювання виконання самостійних робіт

Критерії оцінювання за 5 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків
2	Мінімально допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду портфоліо робіт студентів.

Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт

Критерії оцінювання за 25 бальною шкалою

Розробляється викладачем в залежності від фактичного навчального матеріалу та з врахуванням «Критеріїв оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті»

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: практична

5 семестр передбачає форму семестрового контролю – екзамен.

Умовою допуску до екзамену є виконання повного обсягу навчального плану дисципліни та в сумі з урахуванням коефіцієнта отримання 35 – 60 балів.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи подано у таблиці

№ з/п	Вимоги до роботи	Оцінка за шкалою Університету (коледжу)
1.	Робота виконана в повному обсязі, якісно та охайно, дотримано всі композиційні вимоги: зображення укомпоноване на форматі паперу, виявлено композиційний центр, кольорові співвідношення тощо. Робота містить незначні помилки технологічного характеру – неякісний матеріал тощо. Описова частина роботи чітка та лаконічна	31 – 40 балів
2.	Робота виконана в повному обсязі, проте містить композиційні помилки: зображення не гармонійно укомпоноване на форматі паперу, не в повній мірі виявлено особливість практичного завдання. Робота містить незначні помилки технологічного характеру – неякісний матеріал тощо. Описова частина роботи не є досить чіткою	21 – 30 балів

3.	Робота виконана на достатньому рівні, містить композиційні помилки: зображення не гармонійно укомпоноване на форматі паперу, частково виявлено особливість практичного завдання, не вдало обрані засоби та методи композиції. В описовій частині роботи не розкрито поставлене завдання	11 – 20 балів
4.	Робота виконана на низькому рівні, частково відповідає завданню, містить грубі композиційні помилки: зображення не укомпоноване на форматі паперу, не виявлено особливість практичного завдання, не вдало обрані засоби та методи композиції. Робота виконана не охайно. Описова частина відсутня або не відповідає поставленому завданню	6 – 10 балів
5.	Робота виконана на низькому рівні, не відповідає завданню, містить грубі композиційні помилки: зображення не укомпоноване на форматі паперу, відсутня цілісність та гармонія в композиції, не вдало обрані засоби та методи композиції. Робота виконана не охайно, містить грубі технічні помилки. Описова частина відсутня або не відповідає поставленому завданню	0 – 5 балів

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Основи композиції та кольорознавства» (3 семестр)

Разом: 60 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 20 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 10 год., самостійна робота – 18 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль I													
Назва модуля	Основи композиції													
Лекції	1			2		3	4							
Дати														
Теми лекцій	Визначення «Композиція». Межі систем і й ключові поняття			Візуальні ілюзії: форма, контрформа		Формальна композиція. Принципи композиції	Композиційні засоби та прийоми							
Теми практичних занять	Елементарне формоутворення: крапка, лінія, пляма Видозміна площини засобами лінії			Вправи на виявлення об'єму, рельєфу та простору			Зоровий центр. Поняття «композиційного центру»	Величина, розмір, масштаб	Симетрія, асиметрія, рівновага	Статистика та динаміка	Контраст та нюанс	Ритм, метр, модуль	Стилізація і трансформація	
Самостійна робота	Поняття композиції		Візуальна ілюзія		Формальна композиція		Композиційні засоби та прийоми		Композиційний центр		Величина, розмір, масштаб		Стилізація і трансформація	
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд портфоліо													
Підсумковий контроль														

7. Навчально-методична карта дисципліни «Основи композиції та кольорознавства» (4 семестр)

Разом: 60 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 20 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 10 год., самостійна робота – 18 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	
Модулі	Змістовий модуль II														
Назва модуля	Теорія кольору														
Лекції	5			6					7-8						
Дати															
Теми лекцій	Природа та властивості кольору			Властивості кольору					Особливості сприйняття кольору людиною						
Теми практичних занять	Кольоровий спектр Рунге			Основні та похідні кольори			Поняття «тепло-холодності»		Творча композиція на основі знань про колір в нюансі			Творча композиція на основі знань про колір в контрасті			
Самостійна робота	Кольоровий спектр			Основні та похідні кольори			Тепло-холодні кольори			Творча нюанс на композиція			Творча контрастна композиція		
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд портфоліо														
Підсумковий контроль															

7. Навчально-методична карта дисципліни «Основи композиції та кольорознавства» (5 семестр)

Разом: 90 год., 60 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 20 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 10 год., самостійна робота – 18 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль III													
Назва модуля	Організація форми на площині. Прийоми композиції													
Лекції	9			10										
Дати														
Теми лекцій	Метафора в композиції			Гротеск як композиційний прийом			Гіпербола в композиції			Зображення і шрифт		Етапи роботи над створенням цілісної тематичної композиції		
Теми практичних занять	Виконання метафоричної композиції			Виконання гротескної композиції			Виконання композиції «Гіпербола»			Шрифтова композиція		Творчий проект з композиції		
Самостійна робота	Тематична композиція							Робота над творчим проектом						
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд портфоліо													
Підсумковий контроль	Екзамен													

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Лаптон Е, Філіпс Дж.К. Графічний дизайн. Нові основи. Друге видання, змінене і доповнене/ Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філіпс. Пер.з англ. І. Михайлишена, Київ : ArtHuss, 2020, 264 с.
2. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): навчальний посібник/ В.Є. Михайленко - Київ : Каравела, 2015.
3. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль. Київ : ArtHuss, 2019/ 240 с.
4. Пасічний А. Від «макаронів» до графічного дизайну. Лекції з основ графічного дизайну: (наочно-методичний посібник) / Пасічний А., 2016. – 224 с.: іл.;

Додаткова

5. Печенюк Таміла. Кольорознавство./Т.Печенюк – К.: ГраніТ, 2009. – 190 с.
6. Поліщук А.А. Теорія та практика графіки: навчальний посібник. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015.

9. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського www.dnrb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>